

Disposicions del Consell General

Disposicions de caràcter general

Llei de l'Escola Andorrana

aprovada pel M.I. Consell General en la seva sessió ordinària del dia 2 de maig de 1989

Preàmbul

Una Escola no té la finalitat en ella mateixa: l'Estat, que li confia els seus infants, té el dret i el deure de definir-ne les ambicions i els objectius, així com de controlar-ne permanentment l'adequació.

D'acord amb la ja bicentenària Declaració dels Drets de l'home i del ciutadà, correspon al poble i als seus representants elegits democràticament de definir l'ambició cultural i econòmica del país. Aquest principi ha estat recollit en les modernes declaracions de drets, i inspira tot l'ordenament públic internacional.

L'Escola és el mitjà més noble per a assolir aquella ambició.

El sentiment de la identitat nacional, de la ciutadania, és profund i complex, i no es presta a reduccions simplificadores. Però, com tot sentiment, tan sols adquireix solidesa quan troba suport en racionalitzacions culturals, al servei d'una visió compartida del futur de la col·lectivitat.

En tot país, la cultura nacional està formada per un conjunt d'elements complexos i variats: essencialment lingüístics, històrics, religiosos, geogràfics i ètics.

La llengua és un element primordial. No hi ha pensament sense llenguatge, i tot coneixement s'expressa en una llengua: sovint, a través de la llengua s'ha forjat i mantingut un esperit nacional. Amb tot, la sola identitat lingüística no és suficient per a crear una consciència nacional.

La història té un valor i una força almenys iguals que la llengua, i la nostra història aglutina elements que no es troben en cap altre lloc del món: quina

enorme riquesa ens confereix set segles d'independència i de neutralitat.

La geografia és, per a nosaltres, una feblesa i una força alhora, però, en tot cas, està indissociablement unida a la nostra identitat.

La nostra ètica ens ve dictada per la història: la tradició cristiana i els valors universals dels drets de l'home.

L'educació cívica i moral, la consciència de pertànyer a una comunitat, són exigències indissociables a tot Estat, i més encara en el nostre que es caracteritza per un model de població tan obert. Cal que els infants del país gaudeixin del substrat que afavoreixi el sentiment d'una consciència nacional.

Seria absurd intentar definir una escola sense referir-se a les ambicions econòmiques que el país s'ha fixat. Les nostres limitacions -en som conscients- vénen determinades sobretot per la situació geogràfica i per la manca de recursos naturals.

Malgrat això, no ens manquen recursos: lleugeresa de les estructures, la flexibilitat del marc legal i reglamentari, la descentralització cada vegada més gran d'activitats amb fort valor afegit, constitueixen expectatives d'una gran qualitat de vida. Aquestes possibilitats s'hauran de potenciar i explotar per mans andorranes i això imposa a la nostra escola nacional unes exigències de qualitat i de competitivitat internacionals.

En tota societat l'educació assegura la pervivència i el desenvolupament de la civilització i, al mateix temps, respon a un dret individual i inalienable de la persona. En la nostra civilització, humanista i cristiana, l'infant ha d'ésser educat sobretot per a ell mateix: es tracta d'oferir a cada un el desenvolupament ple de la seva personalitat, en el triple aspecte físic, intel·lectual i moral. És un imperatiu humà i un imperatiu nacional: no tenim riqueses naturals, la nostra riquesa és l'home, forjat per una cultura i una història multiseulars.

La nostra voluntat, la nostra ambició, és de donar a cada infant la formació més completa, compatible amb el seu talent i les seves aspiracions. Les modalitats poden ésser molt diverses: els estudis presenten una enorme varietat i la

indeterminació del futur desaconsella els motlles rígids. La dimensió del país ens imposa limitacions, però no la resignació.

La garantia de la qualitat és, en tot cas, un deure d'Estat per a les autoritats responsables, tant davant de les famílies com davant de la resta dels ciutadans, i correspon també a les autoritats dotar dels recursos necessaris i formar i mantenir el professorat qualificat, sense la participació del qual no és possible una escola de qualitat.

L'objectiu primordial a curt termini és l'elaboració d'un *Projecte de Llei General de l'Educació* a Andorra, amb la finalitat de fer-la més justa, més eficaç, coordinada i interrelacionada, més moderna -amb la incorporació dels avenços científics i tecnològics- i més adaptada a la dinàmica i a les necessitats del món actual.

Inspirada en els principis del dret de tots a l'educació, de llibertat, tolerància, pluralisme, participació dels diferents estaments en la comunitat educativa, d'obligatorietat i gratuïtat de l'educació bàsica, l'educació andorrana ha d'ésser capaç de formar, preparar i estimular els nostres infants i joves per al repte de la societat futura en les mateixes condicions que els altres joves europeus.

Com a pas previ, però, cal procedir a la definició i organització del *Sistema Educatiu Andorrà*, dins del qual s'integra l'actual escola andorrana de maternal i de primera ensenyança, que cal consolidar i regular en primer lloc car són el seu punt de partida.

El Sistema Educatiu Andorrà ha de caracteritzar-se per la unitat i la flexibilitat a fi de dotar els alumnes d'un bagatge cultural que els permeti adaptar-se als canvis del món modern, interrelacionat amb altres sistemes educatius, per aprofitar al màxim les potencialitats que ofereixen, veïllant sempre pel manteniment de la identitat nacional.

El sistema que regula la present Llei, oferirà als alumnes una xarxa de centres públics parroquials, sota la dependència directa de la Conselleria d'Educació i Cultura, i facilitarà ensems la creació d'escoles d'iniciativa privada, amb els requisits que en el seu moment s'assenyalin.

En aquesta escola es professarà l'ensenyament andorrà, amb plans d'estudis específics i orientacions pedagògiques aprovades pel Govern. La llengua catalana hi serà utilitzada com a vehicle normal d'expressió.

Encara que la llengua pròpia de l'escola sigui la catalana, caldrà assegurar un bon coneixement de les llengües castellana i francesa, ja que també són llengües de relació i de treball a Andorra. Així mateix, es dotaran els recursos necessaris per fer possible que els alumnes que assisteixin a aquestes escoles puguin estudiar una quarta llengua viva, per a facilitar-los una fluida relació amb els altres països europeus i l'obertura a la cultura universal, a l'enriquiment de la qual han de contribuir des d'Andorra.

La participació de tots els estaments concernits en la programació general de l'ensenyament, el diàleg, l'assessorament i la consulta permanents amb les autoritats educatives són essencials perquè l'Escola no es desvinculi de la realitat social, i perquè reaccioni amb rapidesa i flexibilitat a les mutacions que actualment es produeixen a un ritme accelerat. La Llei dóna els mitjans institucionals d'expressió a aquesta voluntat participativa.

Finalment, caldrà una avaluació continuada dels resultats obtinguts per a determinar en quina mesura s'assoleixen els objectius proposats, per a corregir les eventuais desviacions, i per a controlar la qualitat i la competitivitat de l'ensenyament andorrà.

La Llei reguladora de l'Escola Andorrana vol ésser, alhora, la proclamació dels objectius del Consell General en matèria d'educació i el marc que donarà progressivament al Govern els mitjans per a assolir-los. No és la fi sinó el començament d'un procés que intervé després d'una lenta maduració i reflexió iniciades amb la Nota-Informe sobre l'andorranització que aprovà el Consell General en data 6 de juny de 1972.

Aquest procés haurà de continuar amb la promulgació de la *Llei General de l'Educació*, l'elaboració del *Sistema Educatiu Andorrà*, amb la negociació amb els Coprínceps i les autoritats educatives dels països veïns i comunitaris. Caldrà acompanyar-lo, en fi, d'una política forta

i tenaç del Govern, no sols per a l'aplicació de la Llei sinó també per fer convergir les mesures transitòries necessàries cap als objectius que han estat fixats.

Per aquestes raons, el Consell General de les Valls aprova la següent,

Llei

Títol I. Disposicions generals

Article primer

L'Escola Andorrana té per missió donar a tots els infants d'Andorra la formació que els permeti integrar-se a la nostra comunitat com a adults lliures, ciutadans responsables i professionals qualificats. Es regirà per allò que disposa la present Llei i les disposicions que la desenvolupin.

Article segon

1. Els Centres que conformen l'Escola Andorrana podran ser públics i privats.

2. Són Centres públics els que depenen directament de la Conselleria d'Educació i Cultura. Són Centres privats aquells el titular dels quals és una persona física o jurídica de caràcter privat.

Article tercer

Totes les escoles andorranes desenvoluparan les seves activitats adreçades a la consecució dels objectius següents:

- a) Assegurar la formació dels infants i joves en els diferents nivells de l'ensenyament.
- b) Promoure i afavorir el desenvolupament personal dels alumnes en el marc de la cultura i de la identitat andorrana.
- c) Contribuir a la formació i enriquiment dels elements culturals propis i específics de la societat andorrana.
- d) Formar els infants i els joves en el respecte dels drets i llibertats fonamentals i en l'exercici de la tolerància i la llibertat, dins dels principis democràtics de convivència i pluralisme.
- e) Fomentar l'adquisició d'hàbits intel·lectuals i de treball per al bon exercici d'activitats professionals.

f) Suscitar els comportaments de creativitat, adaptabilitat i d'autonomia propis de les previsible societats postindustrials.

g) Estimular l'exercici d'activitats desenvolupant l'esperit esportiu.

h) Transmetre coneixements científics, tècnics, humanístics, artístics, religiosos i ètics.

i) Fomentar la participació dels joves en l'àmbit social i cívic.

j) Adoptar com a pròpia la llengua oficial del País, fixant-se com a objectiu prioritari que els alumnes assoleixin un domini correcte i un ús matísat i ric del català oral i escrit.

k) Assegurar als alumnes un bon coneixement gradual de les llengües castellana i francesa, així com possibilitar-los el domini oral i escrit d'una quarta llengua viva.

Article quart

L'Escola Andorrana impartirà l'ensenyament des del nivell maternal fins al secundari. El Govern decidirà l'extensió progressiva dels nivells d'ensenyament impartits, previ compliment del que estableix la disposició addicional primera.

Article cinquè

Dins el marc que estableix aquesta Llei i les disposicions que la desenvolupin, els Centres públics andorranos gaudiran d'autonomia per a organitzar activitats culturals, socials, cíviques, esportives, escolars i extraescolars i, si escau, per adaptar-ne els programes.

Article sisè

La Conselleria d'Educació i Cultura, mitjançant la inspecció, vetllarà pel compliment de les disposicions legals, assessorarà els Centres i en controlarà el funcionament. Així mateix, avaluarà el rendiment educatiu de cadascun dels Centres i proposarà, si escau, les mesures i orientacions pedagògiques adients.

Article setè

Els diferents estaments que configuren la comunitat educativa participaran en la programació de l'ensenyament andorrà i s'integraran en els diferents òrgans de participació que figuren en aquesta Llei per a desenvolupar una cooperació efec-

tiva entre l'Administració educativa i els sectors afectats.

Títol II. Del personal.

Article vuitè

1. Tot el personal docent i no docent, que presti els seus serveis a l'Escola Andorrana pública, serà contractat en règim laboral per la Conselleria d'Educació i Cultura de la qual dependrà, tot i que exercirà les seves funcions sota la dependència directa del Director o responsable pedagògic del Centre.

2. La Conselleria d'Educació i Cultura farà anunci públic de les places vacants de professorat i assenyalà les titulacions necessàries per a accedir-hi.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura posarà a l'abast de tot el professorat els mitjans per a la seva formació continuada.

Títol III. Dels òrgans rectors, de participació i d'assessorament

Article novè

1. Cada un dels Centres de l'Escola Andorrana pública tindrà un Director o responsable pedagògic, nomenat pel Conseller d'Educació i Cultura a proposta del Director de Departament al qual es refereix l'article següent.

2. Seran funcions del Director o responsable pedagògic l'ordenació i la direcció de les activitats del Centre, la coordinació del professorat i aquelles altres que li puguin ésser atribuïdes per disposicions reglamentàries o per encàrrec del Director de Departament.

Article desè

El Conseller d'Educació i Cultura nomenarà un Director de Departament que dependrà directament d'ell i que efectuarà les tasques de coordinació i assessorament dels Directors o responsables pedagògics de cadascun dels Centres que integren l'Escola Andorrana pública.

Article onzè

El Govern determinarà, si escau, altres òrgans uni-personals i el procediment per a nomenar-los.

Article dotzè

1. Es crearà un Consell de les escoles en el qual participaran tots els estaments que componen la comunitat educativa, que serà de preceptiva consulta per a l'elaboració de la programació general anual de les escoles.

2. El Consell de les escoles supervisarà l'activitat general dels Centres en els aspectes administratius i docents, i exercirà qualsevol altra funció que li sigui atribuïda reglamentàriament.

3. Serà presidit pel Conseller d'Educació i Cultura o per la persona en la qual delegui.

4. La composició i el funcionament s'establirà reglamentàriament.

Article tretzè

1. L'òrgan de participació pròpia dels professors en el govern de les escoles és el claustre, que serà presidit pel Director de Departament.

2. El claustre serà competent per a programar les activitats docents dels diferents Centres, per a efectuar la coordinació de les funcions d'orientació i tutoria dels alumnes, per a proposar iniciatives d'experimentació i d'investigació pedagògica i per a dur a terme qualsevol altra activitat que li sigui encomanada.

Article catorzè

1. El Consell Andorrà de l'Ensenyament (C.A.D.E.) serà el màxim òrgan col·legiat de participació dels diferents sectors de la comunitat educativa per a la programació general de l'ensenyament i d'assessorament i consulta del Govern.

2. El President del C.A.D.E. serà el Conseller d'Educació i Cultura o una altra persona de reconegut prestigi nomenada pel Govern, a proposta del Conseller d'Educació i Cultura.

3. El C.A.D.E. formularà propostes pedagògiques per a millorar l'eficàcia, el rendiment i la qualitat del sistema educatiu, i elaborarà estudis a fi d'experimentar i investigar sobre noves propostes educatives i mètodes d'estudi.

4. El C.A.D.E. elaborarà anualment un informe sobre el sistema educatiu andorrà.

5. El C.A.D.E. efectuarà periòdicament l'avaluació pedagògica de les escoles andorranes. Per a l'exercici d'aquestes funcions, es crearà en el si d'aquest Consell una Comissió amb caràcter permanent, la qual es dotarà dels mitjans necessaris per a desenvolupar eficaçment aquesta tasca.

Article quinze

El Govern sotmetrà a consulta del C.A.D.E. els projectes de desenvolupament de les lleis educatives, la programació general de l'ensenyament andorrà, i les disposicions generals relatives a l'ordenació del sistema educatiu andorrà. Podrà sotmetre-li també, a fi d'assessorar-se, qualsevol altra qüestió relativa a l'ensenyament i a l'educació.

Article setzè

1. La composició i el funcionament del C.A.D.E. s'establiran reglamentàriament.

2. Es podran incorporar al C.A.D.E., amb caràcter permanent o per a temes específics, experts estrangers de reconegut prestigi, nomenats pel Govern a proposta del Conseller d'Educació i Cultura.

Disposicions transitòries

Primera

Dins del termini màxim d'un any a comptar des de la publicació de la present Llei, el Govern elaborarà el Projecte de Llei General de l'Educació a Andorra, tenint en compte els principis i objectius contemplats al preàmbul de la present Llei.

Segona

En el termini de tres mesos des de la publicació d'aquesta Llei, el Govern dictarà les normes de funcionament, organització i règim econòmic de l'Escola Andorrana, i el règim del seu personal.

Tercera

En el termini màxim de sis mesos el Govern elaborarà i publicarà el Sistema Educatiu Andorrà.

Disposicions addicionals

Primera

El Govern prendrà les mesures adients per tal que els estudis impartits a l'Escola Andorrana i els corresponents títols acadèmics siguin homologats i convalidats, amb els correlatius de França i d'Espanya i en el marc de la C.E.E.

Segona

Les escoles que imparteixen educació especial seran objecte de regulació específica que preveurà, sempre que sigui possible, la integració dels alumnes a centres ordinaris.

Tercera

La Conselleria d'Educació i Cultura procedirà a reestructurar els seus serveis administratius i, si escau, crearà noves unitats administratives per a exercir les funcions que aquesta Llei li encomana.

Casa de la Vall, 2 de maig de 1989

El Síndic General
